

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี เป็น การวิจัยและพัฒนาแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการ พัฒนา 2. แสวงหาแนวทางวิธีการและดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนา และ 3. พัฒนา กระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติ ประชากรในการวิจัยมี 2 กลุ่มได้แก่ ผู้มีส่วนสำคัญในการ พัฒนา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา จำนวน 14 คน ครูผู้สอน พุทธประวัติจำนวน 2 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ เจ้าอาวาสวัดอู่ตะเภา พระภิกษุ รักษาการ ผู้อำนวยการ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญการสอนพุทธประวัติ จำนวน 13 คน โดย เน้นกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในทุกขั้นตอน คือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ชั้น สอน ชั้นสรุป และชั้นประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติ คือในชี้นำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนจะ เน้นการซักถามพูดคุย ขาดการเสริมสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้น่าสนใจ ชั้นสอน ผู้สอน จะเน้นการบรรยายเนื้อหาจากบทเรียนหรือใบความรู้ ขาดการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูและ นักเรียน ขาดทักษะ วิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานร่วมด้วย ชั้นสรุป ผู้สอนจะ เน้นการซักถาม และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท ขาดการมีส่วนร่วมของนักเรียน ไม่ใช่ วิธีการสรุปบทเรียนที่หลากหลาย และชั้นประเมินผล ผู้สอนจะเน้นการเก็บคะแนนจากงานที่ มอบหมาย การวัดความรู้ ขาดการมีส่วนร่วมของนักเรียนทำให้เกิดปัญหาการสอนพุทธประวัติ ที่ไม่ชวนให้ติดตาม และไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ขณะที่นักเรียนและผู้สอนมีความ ต้องการในการพัฒนา

2. แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติ คือการจัดเวลาที่เรียนรู้ เพื่อ กำหนด 4 ขั้นตอน คือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียนโดยการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับ

เนื้อหาของบทเรียนกระตุ้นให้นักเรียนให้ความสำคัญของบทเรียน ชั้นสอน โดยการสอนที่เน้นให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ และเน้นการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน การสอนครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ สอนอย่างสร้างสรรค์ โดยการให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำกิจกรรมร่วมกัน ศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่ และใช้สื่อการเรียนรู้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้ ชั้นสรุปบทเรียนโดยเน้นให้นักเรียนทำกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการสรุปบทเรียน และชั้นประเมินผล ครูควรจัดกิจกรรมและการทดสอบควบคุมไปตามความเหมาะสม เน้นการปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการประเมินผล โดยกำหนดดัชนีชี้วัดระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยแปลความหมายพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50

3. ผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติที่ได้จากการแสวงหาร่วมกันของผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลการพัฒนาพบว่าชั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยครูให้คู่มือวีดิทัศน์เกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติเพิ่มขึ้นโดยค่าเฉลี่ยก่อนดำเนินการ 2.78 หลังดำเนินการค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ชั้นสอน วิธีสอนของครูให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันในการเรียนเรื่องพุทธประวัติเพิ่มขึ้นโดยค่าเฉลี่ยก่อนดำเนินการ 2.28 หลังดำเนินการค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ชั้นสรุปบทเรียน ครูให้นักเรียนจัดทำแฟ้มสะสมผลงานเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติเพิ่มขึ้นโดยค่าเฉลี่ยก่อนดำเนินการ 2.14 หลังดำเนินการค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และชั้นประเมินผล ครูให้นักเรียนเลือกคำตอบที่แท้จริงโดยการถามความรู้เพิ่มขึ้นโดยค่าเฉลี่ยก่อนดำเนินการ 3.35 หลังดำเนินการค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 จะเห็นว่าผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นในระดับมากทุกข้อ สามารถพัฒนาผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องพุทธประวัติเพิ่มขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพุทธประวัติดีขึ้นอีกด้วย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนในโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

This research and development aims to develop a learning process regarding the life story of the Lord Buddha for Prathomsueksa 5 students, Wat U-Tapao School, Muangwan Subdistrict, Nongsang District, Saraburi Province. This program was divided into 3 steps: that is 1) study the current state, problems, and needs for development, 2) pursue guidelines, methods and key indicators for success, and 3) develop a learning process regarding the life story of the Lord Buddha. Two separate of populations were employed: the insiders for development, i.e. 14 Prathomsueksa 5 students of Wat U-Tapao, School and 2 teachers teaching the life story of the Lord Buddha, and 13 others involved, i.e. the abbot of Wat U-Tapao, Buddhist monks, acting director, school board members, experts who teach life story of the Lord Buddha. The research emphasized participatory development process of all parties in every step, i.e., learning approach, teaching, conclusion, and evaluation.

The findings revealed that:

1. the current state of said process regarding the learning approach: teachers emphasized questions and discussion, lacked skills in creating an atmosphere and environment that interested students; with regard to teaching: teachers emphasized lectures concerning the contents of the lessons or handouts, but there was no participatory activities between teachers and students, they also lacked skills and teaching methods that helped entertain students; as for the conclusion: teachers emphasized questions and assigned students to do exercises at the end of the lessons, but no there was participation from students, no various lesson conclusion; regarding evaluation: teachers emphasized collecting scores from the assigned work, a knowledge test, but there was no participation from students which caused problems, i.e. no

interest in studying the life story of the Lord Buddha leading students not reach the predefined goals; whereas the students and teachers needed development.

2. guidelines to develop the aforementioned learning process were to create a learning place where the 4 steps to the learning approach can be achieved: creating classroom atmosphere to accord with the lesson content and to rouse students' insight into the lesson. Regarding teaching: emphasizing students to be interested in learning and co-participating in activities between teachers and students, teachers changed themselves from advice givers, and transmitters so that they could assist, encourage, and support the students in pursuing knowledge from the media and various learning sources, teach creatively, assigning them to study by themselves, co-participation in activities, fieldtrip, and using learning sources that emphasize students' participation. This program also provided opportunities for students to express their opinions in learning management; concerning lesson conclusion: emphasized students to do activities and participate in lesson conclusion. Regarding evaluation: teachers should hold activities and tests together so that they can appropriately emphasize students' practice and participation in evaluation by setting up key performance indicator at a high level, i.e. at 3.51-4.50 range.

3. the results of said learning process were found as follows: learning approach: teachers increased time for students to watch T.V. regarding this program the average value before and after management were 2.78 and 4.07 respectively; regarding teaching: increasing activity program among students, the average value before and after management were 2.28 and 3.78 respectively. Concerning lesson conclusion: students were assigned to increase their portfolio on this study, the average value before and after management were 2.14 and 3.71 respectively; the evaluation step: the students were assigned to choose the best answer by increasing their knowledge, the average value before and after the management were 3.35 and 3.96 respectively. These showed that the developmental result increased at a high level in every item, which enabled students to learn and obtain comprehension about the life story of the Lord Buddha, yielding a good learning achievement, and leading to the development of a learning process regarding said story in that is viable for use in other schools.